AMIGOE
MAANDAG 21 OKTOBER 1985

WILLEMSTAD — In het buurtcentrum Janwe vond gisteren de officiële onthulling plaats van de naam van het aan het buurtcentrum verbonden sportveld. Dat draagt sinds gisteravond de naam van de voorzitter van de Federatie Antilliaanse Jeugdzorg Tirso Sprockel, die op deze wijze door het bestuur van het buurtcentrum, onder voorzitterschap van Winthrop Curiel, werd geëerd voor hetgeen hij al verschillende jaren op velerlei gebied voor de Curaçaose jeugd doet. Door gedeputeerde van Sportzaken Agustin Diaz werd daarbij in een toespraak evenzo grote nadruk gelegd op de betrokkenheid van de heer Sprockel bij het Antilliaanse onderwijs en de tientallen jaren waarin, aldus Diaz, de naam Sprockel nagenoeg synoniem was met al hetgeen dit onderwijs regardeerde. De onthulling van de naam van het sportveld werd verricht door gedeputeerde Diaz en de heer Sprockel zelf, die daarbij geassisteerd werden door sport- koningin Muriel Meyer. Op de foto het moment van de onthulling met vlnlr voorzitter van het buurtcentrum Winthrop Curiel, sport- koningin Muriel Meyer en FAJ- voorzitter Tirso Sprockel. Na het officiële gedeelte volgden, voorafgegaan door een heildronk, een aantal sport- onthullingen op de "Kancha di Deporte Tirso Sprockel".

AMIGOE
MAANDAG 21 OKTOBER 1985

WILLEMSTAD— Guillermo E. Rosario vierde gisteren in Centro Pro Arte zijn gouden feest als schrijver. Dit gebeurde onder grote belangstelling. Het hoogtepunt van de avond was de overhandiging van een schilderij door Gezaghebber Ronnie Casseres. Op de foto het moment waarop de jubilaris het schilderij in ontvangst neemt. Op de foto vlnr: Ingrid Louis, Ced Ride, Mevrouw Casseres, Ronnie Casseres, Guillermo Rosario en Pacheco Domacasse.

AMIGOE
MAANDAG 21 OKTOBER 1985

Tweede boek van Vi Coco op de markt

WILLEMSTAD— De Curaçaose schrijver Vi Coco heeft zijn tweede boek onder de titel "Kosnan di bida" op de markt gebracht. De exemplaren zijn in alle boekhandels te verkrijgen.

De Beurs
Maandag 21 oktober 1985

Workshop BC Noord

ORANJESTAD - Ter gelegenheid van het 10-jarig bestaan van de kindercreche van het Buurtcentrum Noord zal in samenwerking met Osticeba een workshop georganiseerd worden op zaterdag 2 november aanstaande, welke plaatsvindt in de Openbare Bibliotheek van half tien 's morgens tot vier uur 's middags.

Tijdens de workshop zal gelegenheid bestaan voor het uitwisselen van ideeën door allen, die op een of andere manier bij dit werk zijn betrokken. Ook heeft men verschillende sprekers aangetrokken voor deze gelegenheid. Belangstellenden kunnen zich tot en met 23 oktober a.s. inschrijven via telefoon 23211 of via Osticeba via de telefoons 27446, 31898 of 25037. Hier kan men ook alle inlichtingen over de workshop krijgen.

BEURS- EN NIEUWSBERICHTEN
Maandag 21 oktober 1985

BOLIVARPLEIN OP ST. MAARTEN

PHILIPSBURG — Sedert het afgelopen weekeinde heeft ook Sint Maarten zijn Bolivarplein.. Met het nodige ceremonieel werd het plein en een buste van de Zuidamerikaanse bevrijdingsheld officieel onthuld. Dit gebeurde in aanwezigheid van ondermeer de Antilliaanse Premier Maria Liberia-Peters, de Venezolaanse Consul-Generaal op Curaçao, wiens jurisdictie nu ook tot de Bovenwinden is uitgebreid, de direkteur Buitenlandse Zaken van Venezuela dr. Horacio Acosta, die zijn Minister dr. Simon Alberto Consalvi verving, ex-minister van Defensie Generaal Linares, officieren van het marine-opleidingsschip Simon Bolivar, dat voor de gelegenheid speciaal naar de Bovenwinden was gevaren, en uiteraard ook de nodige autoriteiten van Sint Maarten zelf.

In de avonduren werd een grote receptie gehouden, tijdens welke Statenlid dr. Claude Wathey door Venezuela werd onderscheiden met de Orde van Francisco de Miranda in de eerste klasse.

Premier Liberia-Peters bleef nog een dag op Sint Maarten om de begrafenis te kunnen bijwonen van ex-gedeputeerde Milton Peters, die op 92-jarige leeftijd was overleden, bij te wonen. De dood van Milton Peters werd allerwege op het eiland betreurd.

Gedurende vijftien jaar bekleedde hij het gedeput[illegible] deschap van zijn eiland en n[illegible] name voor het onderwijs heeft hij zich in de loop der jaren zeer verdienstelijk gemaakt. Er werd dan ook een school naar hem vernoemd.

BEURS- EN NIEUWSBERICHTEN
Dinsdag 22 oktober 1985

Door Kusters Trading Co. gesponserd:

"Design School" groot sukses

WILLEMSTAD - Kuster's Trading Company heeft een "Design School" gesponserd welke plaats vond van 16 t/m 23 oktober, waarop hebben ingeschreven twee groepen deelnemers, elk van 20 personen, waarvan de meeste deelnemers, employee's, eigenaren van flowershops en interior decorators zijn.

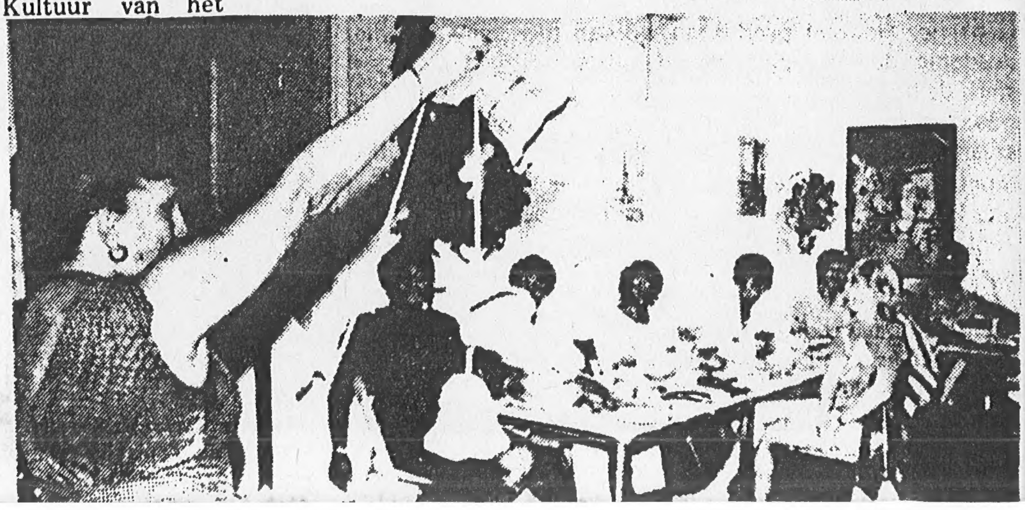
Kusters' Trading Company als enige groothandel voor allerhande materiaal voor bloemschikken en decoraties brengt al jaren instructeurs naar ons eiland om de lokale zaken, flowershops en interior decorators op de hoogte te brengen van nieuwe technieken en materialen in deze industrie. Echter ditmaal na veelvuldig verzoek van de bloemenzaken en hobbyshops om eens een langere cursus op hoger niveau te geven heeft Kusters' Trading Company daartoe, mevrouw Jo McLaney, een professional, comentator en designer gevraagd deze cursus te willen leiden.

Er waren vele gegadigden die wilden meedoen. Kusters' Trading heeft toen besloten om twee groepen van maximaal 20 personen, per dag 4 uur instructie te laten geven.

Gesteld mag worden dat het een groot succes is geworden daar de deelnemers vol enthousiasme en participatie dagelijks verschenen. Na overleg met de heer Capricorne van de Sektie Kultuur van het Eilandgebied Curaçao wat betreft de leerstof en de konstruktieve bijdrage van de cursus aan employees van flowershops heeft deze overheidsinstelling besloten om de diploma's voor deze geavanceerde cursus mede te ondertekenen.

Voor de werknemers van bloemenzaken die hieraan hebben deelgenomen zal dit zeker een goede steun zijn voor zowel hun kennis en kwaliteiten en bij eventueel toekomstige sollicitaties in de industrie van bloemschikken en decoreren van interieurs.

WILLEMSTAD — Mevrouw Jo McLaney (links) geeft aan de cursisten van de "Design School", welke gesponserd wordt door Kusters" Trading Company, een uitleg over het vervaardigen van kerstversieringen.

Expositie Swidde: kleurrijke invloed

TOT EN MET 8 NOVEMBER is in het ABN-gebouw een expositie te bezichtigen van beeldend werk van de in Nederland geboren Eveline Swidde. Zij heeft begin jaren zeventig aan de Vrije Akademie in Den Haag gestudeerd en daarna aan de Kunst Akademie Minerva in Groningen. Zij is verder autodidakt, hetgeen in deze expositie ook tot uiting komt. Een feit is namelijk dat sterk akademisch geschoolde kunstenaars soms nog jarenlang het stempel van een bepaalde akademie in hun werk blijven dragen.

Dit is in het werk van Eveline Swidde zeker niet het geval. Wat dit betreft kan het heel positief werken als het bezoek aan een akademie niet lang genoeg is om bepaalde inzichten en werk- technieken te verkrijgen, maar tegelijkertijd ook kort genoeg om niet al te zeer beïnvloed te worden. Men behoudt dan in ieder geval een groot deel van het zo omstreden "eigene". Wat dit "eigene" kan zijn is voor ieder persoon verschillend, variërend van een bepaalde technische werkwijze tot bijv. persoonlijke filosofiën over de relatie kunst/maatschappij.

Hiermee belandt men automatisch bij de vraag wat dan het eigene is van het werk van Eveline Swidde. Kort samengevat kan men stellen dat dit grotendeels bestaat uit een zeker direktheid, een zekere eerlijkheid, en een zekere in toom gehouden impulsiviteit.

De collectie bestaat uit schilderijen (acrylverf op doek en papier), pastelkrijt- en pentekeningen, en aquarellen en is voor het grootste gedeelte gemaakt in 1984 en 1985. Eveline Swidde is sinds enkele jaren woonachtig op Aruba en veel van haar thema's dragen dan ook een lokaal karakter. Voor wie een blik werpt op de totaliteit van het werk wordt het snel duidelijk dat kleur een belangrijk rol speelt. ("Aruba is voor mij een wereld van kleur", zegt zij zelf).

Haar grote schilderijen zijn inderdaad grote vlakken kleur met als dragende constructie onderwerpen die echter niet meer zijn dan aanleidingen om beeldend met kleur bezig te zijn. Hetzelfde geldt voor de twee paardschilderijen, waar kleur en vorm bijna van het onderwerp loskomen om op het doek een eigen, dynamisch bestaan te gaan leiden.

EVELINE SWIDDE
"Saudade"

Men kan soms echter ook opmerken dat kleur en factuur (de manier waarop de verf met de kwast of penseel op het doek wordt aangebracht) soms een té grote rol gaan spelen, waardoor de vorm verzwakt (bijv. in "Moederplant"). Het schilderij "Saudade" — "heimwee" in het Portugees — is een mooi voorbeeld van het perfect samengaan van een direkte, krachtige benadering en techniek gecombineerd met een gevoelige kleurbalans en sfeer. Hier is de kunstenares op haar sterkst.

De tentoongestelde aquarellen missen echter deze beeldende kracht, met uitzondering van "Vlieger", dat iets heeft van de direkte, dualistische Japanse schilderkunst of Haiku- dichtkunst. Fundamenteel is er hier namelijk weinig verschil tussen de vlieger en bijv. de kolibrie- vogel, en dit schept precies de juiste sfeer in het beeld. De behandeling van de andere aquarellen komt te hard over. Hierbij kan opgemerkt worden dat er lokaal inderdaad veel kleur aanwezig is, maar dat dit toch sterk genuanceerd is. Een nauwkeurige observatie van de natuur leert bijvoorbeeld dat bestaande kleur en vormen heel typisch zijn en dat behandeling hiervan heel nauw luistert. Arubaans gras, bijvoorbeeld, is fijn, droog, schaars, gras dat in een aquarel er niet graag mag uitzien als poldergras. Dit gedeelte van haar werk neigt wat naar het decoratieve, terwijl zij in bijv. de schilderijen de indruk wekt met een meer serieuze aanpak bezig te zijn.

In de pastel- krijttekeningen valt deze twee- slachtigheid ook te bespeuren. "Lezend in de tuin" had evengoed alleen kunnen hangen, zonder de andere portretten ernaast die dezelfde beeldende kracht en intensiteit missen. Bovengenoemde tekening is ook een demonstratie van Eveline Swidde's voorkeur voor eenvoudige onderwerpen, een sterke, bijna overheersend kleurgebruik, en een energieke tekentechniek.

Hetzelfde treft men aan in de twee krijtlandschappen "Drive-in" en "Spaans Lagoen". Vooral "Drive-in" is hier belangrijk en wel om het volgende: Wie op Aruba zou hebben kunnen denken dat zoiets als een drive-in onderwerp zou kunnen zijn voor een Arubaans landschap? Men is hier onderhand dusdanig gewend geraakt aan het cliché-landschap in het zondagschilder- genre, dat voor velen dit dé manier is geworden om het Arubaans landschap te zien (divi-divi, eronder een rots, ernaast een cadushi largo, erachter de Hooiberg).

Op zich is er hier totaal niets op tegen, als men echter maar goed beseft dat dit maar één van de vele gezichten van het Arubaans landschap is. Hiernaast is deze tekening zeker ook een interessante en doorwerkte oplossing van allerlei beeldende problemen zoals compositie, kleur, vorm, lijn, perspectief, enz.

De lokale omgeving schijnt een heel positieve en kleurrijke invloed op de kunstenares te hebben gehad. Hopelijk kan er andersom van haar werk enthousiasme en werklust naar anderen uitstralen. (ABN-gebouw Nassaustraat, tot en met 8 november).

STAN KUIPERI

Amigoe
VRIJDAG 25 OKTOBER 1985

Saba kiest voor Engels in onderwijs

THE BOTTOM— Het Sabaanse Bestuurscollege heeft het rapport "Breaking the language barrier" in ontvangst genomen, waar toe het eerder opdracht had gegeven. In dit rapport is de onderzoeks- commissie tot de conclusie gekomen dat de Engelse taal in het onderwijs te prefereren valt boven de Nederlandse taal. Als alles volgens plan verloopt zal met ingang van het schooljaar 1986 een start gemaakt worden met het nieuwe onderwijs- systeem, dat gericht is op het Britse systeem, dat veelal in de omringende eilanden gehanteerd wordt.

De kosten die verbonden zijn aan de invoering van het nieuwe Engelse schoolsysteem worden gefinancierd door de eilandelijke overheid, de Centrale regering en de bijdragen van de ouders. Met deze vernieuwing hoopt men het onderwijs- niveau te verhogen en de aansluiting op het onderwijs in de omringende eilanden te vergroten.

WAS ZEER GOED VOORBEREID:

INTERNATIONALE JEUGDCONFERENTIE WERD ECLATANT SUKSES

WILLEMSTAD — De Internationale Jeugdconferentie, die afgelopen week (van 13 tot 18 oktober) op ons eiland werd gehouden, is geworden tot een eclatant sukses, waar de organisatoren --de Stichting Koningin Beatrix voor het Kind en de Jeugd-- met tevredenheid op kunnen terugzien. Wij spraken met Drs. Monte Horsford, in zijn hoedanigheid van algemeen voorzitter van de Conferentie, die grotendeels plaatsvond in het "Penthouse" van Hotel Curaçao Plaza --met ook een folkloristische uitvoering in Sentro Deportivo Corsow-interview).

De heer Horsford konkludeerde dat de Conferentie bijzonder goed bezocht werd; er hebben discussies en lezingen plaatsgevonden die van behoorlijk gehalte waren en men heeft veel van gedachten kunnen wisselen, waarbij nieuwe denkwijze en allerlei informaties gemeen goed werden.

Bij de genodigde sprekers noemen wij Dr. René A. Römer, met een lezing "Youth-problem: A social problem"; de rechtskundige mrs. Dr. Loemban-Tobin uit Suriname: "Youth and Human Rights::. Mevr. Isabel Ospina de Mallorino (social administration, uit Colombia) met haar bespreking van "Problems of street children", en de door zijn boeken en publicaties in de VS zeer bekende Dr. A. Friedman, hij bracht de "Youth Substance Abuse" onder de aandacht.

WILLEMSTAD - Mevrouw Gladys van Dal, voorzitster van de Stichting Koningin Beatrix voor het Kind en de Jeugd onder welks auspicien de Internationale Jeugdconferentie plaats vond. Mevrouw van Dal heeft in haar funktie de organisatie van de conferentie op zich genomen; mede dankzij haar inzet en werklust heeft deze zoveel vrucht afgeworpen.

Ook de Curacaose Drs. Raymond Jessurun (socioloog) hield een lezing met als thema: Drop-outs from school.

Deze en andere onderwerpen werden uitgebreid onder de loupe genomen, en hieruit zijn een aantal resoluties voortgekomen, waarvan wij er enkele aan onze lezers voorleggen --waarbij gesteld mag worden, dat één der resoluties niet onder stoelen of banken steekt, dat "...de organisatoren, de sponsors en alle medewerkers, evenals het gouvernement en de bevolking van de Nederlandse Antillen eervol vermeld worden en erkenning en appreciatie verdienen voor de gelegenheid, die zij gegeven hebben om van gedachten te wisselen over een betere wereld, speciaal voor de jeugd.."

Hieruit konkludeert men, dat "...zeker iedere twee jaar een follow-up mogelijk gemaakt moet worden om in nauwe samenwerking met de deelnemende landen de uitvoering van de resoluties en de aanbevelingen te bespreken; om de beperkingen -van "niet-meer-dan-lip-service" te voorkomen..."

Waarbij "...Kopieën van deze berichten gestuurd worden aan de United Nations, UNICEF, en aan de regeringen van de landen, die gedelegeerd zijn bij deze conferentie.."

Ook over onderwijs, vrouwengelijkheid en financiële steun kwam men tot besluitvorming: "...om te verzekeren dat de leerstof (op scholen) meer relateert aan wat voor de jeugd noodzakelijk is, en dat hun deelname duidelijk is; daar er een tendens is, om minderheidsgroepen te negeren. Opvoeding moét garanderen, dat deze minderheden --zonder uitzondering-- voor de primaire mensenrechten in aanmerking komen.." -- "...dat we de steun zoeken van de ontwikkelde landen... om de ontwikkelingslanden te helpen, de groeiende dreiging van onze jeugd, die opgeslokt wordt door de vernederende gevolgen van drugs en misdaad, weerstand te bieden.." "...dat bestaande programma's aangemoedigd en gemeten worden op hun effectiviteit betreffende de specifieke noden van jonge vrouwen..."

"... dat de Organisatie van deze conferentie geïnstrueerd wordt -- Om de World Bank en het IMF ertoe te brengen, zich te onthouden van veeleisende condities voor zover men menselijkerwijs mogelijk is, waar het overeenkomsten betreft m.b.t. leningen, daar deze in de meest ruime zin de gezonde ontwikkeling van de totale jeugd in de ontwikkelingslanden, juist dreigt te benadelen.."

Tot slot nog de resolutie, waarbij gepleit wordt voor het gebruik van de massa media, niet alleen voor commerciële en partij-politieke

vervolg p. 5

Na Status aparte...

SAMENWERKINGSPLAN UNA MET LAND ARUBA

WILLEMSTAD - Met het intreden van de status aparte voor Aruba valt het land Aruba weg als één van de dragende pijlers van de UNA en zouden anderzijds de Arubaanse studenten verstoken kunnen zijn van het door de UNA geboden onderwijs.

Teneinde voorzieningen te treffen voor de toekomstige constellatie is tijdens vergaderingen gehouden op het Bestuurskantoor op Aruba, op 16 en 30 september 1985 waarbij aanwezig waren voor de Centrale Regering, de Minister van Onderwijs, de heer F.E. Rozendal, voor het Bestuurscollege van Aruba de Gedeputeerde van Onderwijs, de heer mr. J. van der Kuyp en voorts vertegenwoordigers van respectievelijk het Departement van Onderwijs van de Nederlandse Antillen, de direkties van de Departementen van Onderwijs van Aruba en Curaçao, de Afdeling Onderwijszaken Aruba en de Universiteit van de Nederlandse Antillen, overeengekomen:

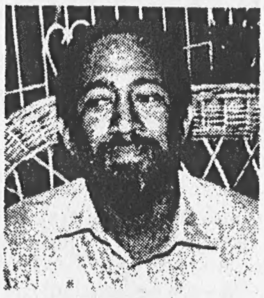
- dat een commissie wordt opgericht, waarin alle bovengenoemde instanties vertegenwoordigd zijn, die vóór eind oktober voorstellen presenteert over de concrete samenwerking tussen het land Aruba en de Universiteit van de Nederlandse Antillen met ingang van 1 januari 1986.

In de gevoerde besprekingen kwam ruim aan de orde dat de, nader exact te bepalen, Arubaanse bijdrage in de orde van grootte van 1 tot 1,5 mln. Naf. zou liggen.

Afgesproken is dat voornoemde commissie zich zal baseren op de volgende uitgangspunten:

1. het afbouwen van de juridische faculteit op Aruba;
2. het opzetten op Aruba van een dependance van de Faculteit voor Sociale en Economische Wetenschappen, die tot de bachelors degree zal opleiden en minstens één afstudeerrichting zal aanbieden;
3. dat de juridische en financiële aspekten van de samenwerking UNA met Aruba nader worden uitgewerkt;
4. vorm wordt gegeven aan de participatie van Aruba in het bestuur van de UNA(A).

Vervolg
Internationale
Jeugdconferentie

WILLEMSTAD – Drs. Monte Horsford, die tijdens de van 13 t/m 18 oktober j.l. fungeerde als algemeen voorzitter gehouden Internationale Jeugdconferentie in het Plaza Hotel, toonde zich zeer tevreden over de resultaten van deze conferentie. Ook de genodigden, waaronder veel mensen van internationale bekendheid, waren vol lof over het verloop van de conferentie, en algemeen werd de wens kenbaar gemaakt, om dergelijke conferenties geregeld te herhalen. Deze eerste conferentie is een sukses geworden, zo getuigen ook de vele resoluties, die aangenomen werden.

doelen. Dat deze geïncorporeerd worden in het onderwijs van de verschillende landen, zodat slechts dat, wat van belang is voor hen geselecteerd wordt --dat hieruit voort dient te komen, dat ouders en opvoeders duidelijk gemaakt wordt dat de opvoeding in de eerste plaats hun verantwoordelijkheid is, en niet die van de media.

Van Mevr. Isabel Ospina de Mallorino citeren we: "Als één van de Caribische landen (Colombia-red.), stel ik voor, na deze fijne ervaring van leren, waarbij ik begrijp dat het een en ander ons voorbereid heeft om onze gemeenschap en onze jongeren beter te kunnen dienen om de aanwezige afgevaardigden te vragen het werk met familie en gemeenschap aan te sterken –als preventie voor de problemen die onze jeugd aantasten.

Op deze manier zullen we beter gebruik kunnen maken van onze menselijke hoedanigheden en onze fysieke bronnen ten behoeve van onze jongeren". Dit citaat geeft ontegenzeglijk het gehalte van de conferentie ten beste, die zo te zien niet de laatste is in onze regio.

BEURS- EN NIEUWSBERICHTEN Woensdag 23 oktober 1985

PANAMESE DANSGROEP TEVREDEN OVER CURACAO

WILLEMSTAD – Srta. Profesora Rosa Saavedra, met haar Panamese dansgroep op Curaçao, op uitnodiging van de Stichting Koningin Beatrix voor het Kind en de Jeugd, vertelde ons – vlak voor het laatste optreden van de groep, eergisteren in Hotel Las Palmas – het een en ander over haar betrokkenheid bij de Panamese folklore. Haar groep had een belangrijke bijdrage in de culturele manifestatie, jongstleden vrijdag in SDK --zie Beurs van zaterdag–, en gaf daarbij een interessant stuk Panamese dansfolklore ten beste.

Frank Mathilda, die veel hebben bijgedragen tot een prettig verblijf van haar en haar groep op Curaçao. Ze zijn niets te kort gekomen in de week, dat ze hier verbleven. Gisterochtend is de Panamese dansgroep weer naar huis gegaan, met een fijne herinnering aan wat ons eiland hen geboden heeft.

Zij is van beroep lerares Spaans. Haar talenten als danspedagoge brachten haar echter bij de "Grupacion del Instituto Panameo de Turismo – en als zodanig werd zij de leidster van een van de twee dansgroepen, die het Instituut rijk is. (de andere groep houdt zich bezig met klassiek ballet). Srta. Saavedra heeft zich tot taak gesteld, de Panamese folklore bekendheid te geven in het buitenland. Dank zij de uitnodiging van de "Stichting Koningin Beatrix" kan zij nu voor het eerst in de 3 1/2 jaar dat de groep bestaat, gevolg geven aan deze roeping. De groep bestaat uit 3 jonge dansparen en drie muzikale begeleiders, onder verantwoording van direktrice Saavedra. Zij specialiceerden zich in de typisch Panamese dansen zoals de zeer oude Indiaanse dansen van de Cuna's en de Shocoë's uit Darien in Panama. Meer noordelijk zijn de Guaymies, aan de grens met Costa Rica. Ook de ingevoerde Afrikaanse dansen, die op Isla San Miguel nog voorkomen, hebben zij in hun repertoire opgenomen. De dansers en danseressen treden op in prachtige kostuums en toiletten.

De danskleding voor de dames is op zich al kapitalen waard. Drie musici zorgen voor de begeleiding. Er is een "Caha Panameña" een tamboerijn met herteleer en een accordeon, die bespeeld wordt door een student in de rechten. Er is meer intellect in de groep, zoals bijvoorbeeld een architekt... Naast hun optredens heeft ieder gewoon een werkkring. Ze dansen vooral uit animo, om hun land Panama te presenteren en bekendheid te geven in het buitenland.

Op onze vraag, of naar de mening van Srta. Saavedra Curaçao goed uit de bus kon komen met onze eigen folkloristische dansen, was zij zeer positief. "Het niveau staat buitenlands optreden zeker toe." zo zei ze. Zij was ook erg onder de indruk van het feit, dat de danspedagoge Mirena St. Jago speciaal voor deze gelegenheid (de culturele manifestatie) uit de VS overgekomen was, om een Curaçaose groep te bekwamen in Afrikaanse slaven dansen.

Srta. Rosa Saavedra heeft veel gereisd als direktrice van de dansgroep. Desondanks had ze een internationale ontmoeting als tijdens deze conferentie – waar zoveel landen in een goede sfeer met elkaar samenwerkten om tot het gestelde doel te komen – nog niet eerder meegemaakt. Ze had ook nauwelijks zo'n warme ontvangst als haar en haar groep in hotel Las Palmas ten deel was gevallen, kunnen verwachten. In dit verband noemde zij ook mevrouw Gladys van Dal, Sandra Eleonora en Sr.

WILLEMSTAD – Srta. Rosa Saavedra verbleef als leidster van een folkloristische Panamese dansgroep voor een week op Curaçao. Haar groep presenteerde Panamese dansen tijdens de culturele manifestatie in het kader van de Internationale Jeugdconferentie, jl. vrijdag in SDK, en ook in hotel Las Palmas. Zij is met veel prettige herinneringen aan Curaçao terug gegaan naar Panama, waar zij werkzaam is bij het Panamese Instituut voor Tourisme.

Zaterdag 26 oktober 1985

Schildercontest van Stinapa

WILLEMSTAD -- De Dienst Kulturele Zaken organiseert in samenwerking met de Stinapa en de Sticusa een grootse schilderwedstrijd. Het thema van het contest is de natuur van de Nederlandse Antillen, met andere woorden onze flora en fauna. De bedoeling van het contest is dat de Stinapa haar verzameling Antilliaanse schilderijen uitbreidt met drie kunstwerken. Tevens willen zij de gelegenheid aangrijpen om meer interesse voor onze natuur te kweken.

De tekenwedstrijd is open voor alle schilders op de Nederlandse Antillen. De keuze van de gebruikte techniek is geheel vrij en de schilderijen zullen getekend dienen te worden op een omvang van 75 bij 75 cm, 80 bij 70 cm of 50 bij 100 cm.

De schilderijen dienen ingediend te worden voor 26 november bij:

-- Servisio di Asuntunan Kultural di Korsou -- van Raderstraat 2/20 Scharloo. -- tel. 613900.

-- Akademia di Arte di Korsou -- Roodeweg 7A (St. Thomas College Bieu) -- tel. 623344.

De schilderijen kunnen ingediend worden elke dag van acht tot twaalf uur 's morgens en dinsdag-, woensdag- en donderdagavond van zeven tot tien uur.

De winnaars zullen op 2 december bekend worden gemaakt. De uitreiking van de prijzen vindt plaats op 4 december om 5 uur 's middags. Er zullen geldprijzen beschikbaar zijn voor de drie als hoogst eindigende schilders. De winnaar ontvangt een geldbedrag van 1500 gulden, nummer twee krijgt duizend gulden en de derde plaats is 500 gulden waard.

Na afloop van het kontest zal er een selektie worden gemaakt van de ingediende schilderijen en zullen er twee exposities worden gegeven, één op ons eiland en één in Nederland.

Amigoe — DINSDAG 22 OKTOBER 1985

Panamees gitaartrio ook met werk van Rudy Bedacht

ORANJESTAD — In Cas di Cultura concerteert a.s. vrijdagavond om half negen een klassiek gitaartrio uit Panama. Het trio noemt zich "Guitarras de Panama" en geniet grote bekendheid door concerten in vele landen. Het trio bestaat uit: Disney Fajardo, Vilma Esquivel en Francisco Velasquez.

Laatstgenoemde is tevens de leider en arrangeur van het trio en geniet ook bekendheid als componist en muziek- professor van Panama. Hij studeerde cello, gitaar en zang aan het conservatorium Antonio Maria Valencia te Cali, Colombia en studeerde compositie bij Alvaro Ramirez. In 1969 werd hij docent voor gitaar aan het Instituto Nacional de Musica van Panama. Hij gaf vele concerten in de Ver. Staten, Mexico en Zuid- Amerikaanse landen. Dr. Disney Fajardo A. is medicus maar ging daarna klassiek gitaar studeren bij professor Velasquez. Hij ging ook op tournee onder meer met het gitaartrio. Vilma Esquivel is ook leerling van prof. Velasquez. In 1982 werd het trio Guitarras de Panama gevormd en in 1983 werd een grote tournee ondernomen, waarbij ook een concert op Aruba werd gegeven. Het gevarieerde programma met werken van Senfi, Beethoven, Schubert, Ravel, Rimsky- Korsakov, Granados en diverse werken van Francisco Velasquez. Een goed gevulde zaal heeft toen zeer enthousiast gereageerd op het spel van dit gitaartrio.

Voor vrijdag staat het volgende op het programma: Tres piezes renacentistas, Anonimas; Chaconne, Bach; Cuatro Piezes, Gulliani; Marcha - Romamza - Andantino - Polonesa; Adagio de la sonata patetica, Van Beethoven; Waves, Antonio Carlos; Lora, lora, Rudy Bedacht (Bonaire); El cholo elegante, Francisco Velasquez.

Het trio treedt ook op op Curaçao en Bonaire. Op alle concerten wordt een compositie van de Bonaireaan Rudy Bedacht uitgevoerd, een speciale eer voor deze Antilliaan. Jaren geleden trad op Aruba ook voor de Kunstkring een Argentijns gitaarkwartet genaamd Cuarteto de guitarres Zarate met veel succes op. Wij verwachten dat er ook voor dit tweede concert van het Panamese trio Guitarres de Panama veel belangstelling zal bestaan. Het concert is interessant, zowel voor de gitaar- liefhebbers als voor de klassieke muziekminnaars.

Amigoe — DONDERDAG 24 OKTOBER 1985

Conta mi algu Crioyo ook voor BC

Scriptie Ini Statia

KRALENDIJK — Afgelopen week heeft mej. Ini Statia haar scriptie Conta mi algu Crioyo aangeboden aan de gedeputeerde van Cultuur en Opvoeding, Franklin Crestian. Deze scriptie was een onderdeel van de studie die Ini Statia volgde in Groningen. Ofschoon het in de bedoeling lag, dat het voltallige BC aanwezig zou zijn, waren zowel wnd gezaghebber Avelino Cicilia en ged. Monchin Soliana verhinderd.

De scriptie Conta mi algu Crioyo werd niet zoals gebruikelijk overhandigd op het Bestuurskantoor maar in dit uitzonderlijke geval bij de familie Statia thuis, zodat ook de moeder van Ini Statia daarbij aanwezig kon zijn. Zoals bekend is Ini een dochter van ex- minister Papa Camile Statia. Dat de scriptie van de studente in boekvorm kan verschijnen is mede te danken aan de financiele steun die de Sticusa verleende. Deze Stichting Culturele Samenwerking is gevestigd in Amsterdam. Het boekwerkje is aan velerlei instanties opgedragen, maar allereerst aan de ouders van Ini Statia en voorts ook aan de exleerlingen en ex- collega's van het Colegio Arubano, aan de deskundigen in de Antilliaanse jeugdlectuur, aan alle Antilliaanse auteurs die voor kinderen schrijven en daartoe ook de moed kunnen opbrengen.

Alvorens de scriptie in ontvangst te nemen, benadrukte gedeputeerde Crestian de belangrijkheid van de studie en hetgeen er bereikt is. Niet alleen voor degenen die het werk gedaan hebben, aldus Crestian maar veeleer ook voor de Bonaireaanse gemeenschap. Zelfs is het eerste gedeelte van de scriptie van belang voor de gehele Antilliaanse gemeenschap gezien de bindingen met de sociale en culturele aspecten van het volk. Tenslotte stelde Crestian dat zijn besluit om het boekwerkje in ontvangst te nemen ten huize van de familie Statia mede was veroorzaakt door de grote steun die Ini heeft mogen ondervinden van haar moeder. Zij hoorde bij dit heugelijke feit aanwezig te zijn, aldus Crestian en derhalve was het Bestuurskantoor ingeruild voor het huis van ex- minister Statia.

KRALENDIJK — Ini Statia overhandigt haar in Groningen ontwikkelde scriptie aan gedeputeerde Franklin Crestian van Cultuur en Opvoeding. In het midden mevrouw Milena Statia-Reina, echtgenote van ex- minister Papa Camile Statia, die een zeer grote steun geweest is bij het voltooien van de studie van haar dochter Ini.

In samenwerking met BCO en Rincon jeugdhuis

Culturele manifestatie voor wijkcentra Bonaire

KRALENDIJK — In het kader van een uitwisseling van Culturele ideeën en opvattingen op de Nederlandse Antillen zal het komend weekeinde op Bonaire onder coördinatie van de afdeling Folkloriko van Cultuur en Opvoeding, samen met het wijkcentrum Rincon een cultureel weekeinde worden georganiseerd.

In eerste instantie is het doel van dit weekeinde om de gemeenschap meer informatie te geven over de culturele en educatieve ontwikkeling die in de gelederen van de bevolking zelf heeft plaatsgevonden, maar daarnaast is het eveneens van belang de eigen culturele waarden van de eilanden van de Nederlandse Antillen te leren kennen. Zowel de afdeling Cultuur en Opvoeding en met name M.N. St Jago en de voorzitter van het buurtcentrum Rincon Jimmy Trenidad hebben daarom besloten dit culturele programma te coördineren.

Op zaterdag begint de culturele manifestatie om tien uur in jeugdhuis Jong Bonaire met een workshop onder leiding van Sandra Leonora di coördinatrice is van de dansschool van de Culturele afdeling van Curaçao, speciaal belast met de sectie Afro Caribbean. Om acht uur 's avonds volgt dan in het buurtcentrum Rincon een culturele show waaraan medewerking wordt verleend door Sandra Leonora en haar dansschool, de jeugdgroep uit Tera Cora, Erick La Croes, Fransisco Tronco, Otti Sprock en Gibi Basilio, die bekendheid genoot als presentator van het programma Semia cultural dat zondags na het nieuws door TeleCuraçao werd uitgezonden.

Het programma vervolgt dan op zondagmorgen om tien uur met een workshop te Rincon door Sandra Leonora terwijl om vier uur 's middags een lezing wordt gehouden in het jeugdhuis Rincon door de antropologe dra Rosemarie Allen over het onderwerp E bida antes den Rincon en de etnomusicoloog drs Erick La Croes met als onderwerp Ritmonan Folklorico di Antiyas.

De sluiting van deze culturele manifestatie vindt dan plaats door Otti Sprock.

AMIGOE VRIJDAG 25 OKTOBER 1985

Van 27 oktober tot en met 1 november

Tiende kinderboekenweek wordt op St Maarten extra feestelijk

PHILIPSBURG — In de week van 27 oktober tot en met 1 november wordt op St. Maarten weer de jaarlijkse kinderboekenweek georganiseerd. Aangezien het dit jaar de tiende maal is dat de Kinderboekenweek wordt georganiseerd, wordt er aan dit evenement een extra feestelijk tintje gegeven en meer aandacht aan geschonken. Een korte historische schets is dan ook op zijn plaats.

VOORGESCHIEDENIS:

In 1976 werd de kinderboekenweek voor het eerst gehouden. Het was een projekt van de St. Maarten Cultural group in samenwerking met de Philipsburg Jubilee Library. Het gebeuren besloeg een week.

Uit praktische overwegingen is er daarna een kinderboekenweekcomite gevormd bestaande uit leerkrachten en iemand van de bibliotheek. In 1983 is de Children's Bookweek Foundation opgericht, omdat een rechtspersoon gemakkelijker subsidie kan aanvragen.

Doelgroep: De aktiviteiten zijn gericht op leerlingen in de lagere school leeftijd.

Opzet: De boekenweek wordt elk jaar rond oktober gehouden en er wordt een thema gekozen als uitgangspunt voor de verschillende aktiviteiten. Dit thema kan door de bestuursleden worden bedacht of door een school worden voorgesteld. De definitieve keuze ligt bij het bestuur. Voor de grote vakantie wordt dit thema reeds bepaald. Ook wordt dan een wedstrijd gehouden onder de 3e klassers om een embleem te ontwerpen dat tijdens de boekenweek op t-shirts, posters, uitnodigingen etc. wordt gebruikt. Het bestuur stelt verder een voorlopig programma op. Begin augustus wordt het voorlopige programma voorgelegd aan de kontaktpersonen van de 10 basisscholen.

Men werkt sinds drie aar met dit systeem van kontaktpersonen en de ervaringen zijn heel positief. De scholen worden direkt bij het gebeuren betrokken en kunnen invloed op het programma uitoefenen en ideeën aandragen.

Bovendien is het zowel voor de scholen als voor het Bestuur minder anoniem, het kontakt gaat van persoon tot persoon en niet meer van organisatie naar organisatie. In gezamenlijk overleg wordt dan het definitieve programma opgesteld. Elk van de bestuursleden coördineert één onderdeel van het programma, dit wordt ook via de kontaktpersonen aan de scholen doorgegeven. Ieder bestuurslid schakelt dan weer een aantal anderen, in zoveel als nodig zijn voor het uitvoeren van het betreffende programma- onderdeel.

Meestal wordt er een keer of vier met de kontaktpersonen vergaderd. Het bestuur zelf komt eens per week bij elkaar.

PROGRAMMA

Een grote tentoonstelling vormt een vaste onderdeel van het programma. Een van de scholen zorgt voor de versiering en decoraties in overleg met de bibliotheek die voor de boeken zorgt.

De laatste jaren maakt men ook meestal een korte videofilm of dia presentatie. De kinderen bezoeken de tentoonstelling klassikaal, per klas ongeveer een half uur. Men verzorgt een rondleiding en de film wordt vertoond. Over het algemeen stellen de scholen erg veel prijs op die bezoeken.

Een en ander vast onderdeel wordt gevormd door de uitgave van een boekenweekkrant. De kinderen kunnen tekeningen en verhaaltjes rond het thema insturen en een redaktie stelt daaruit de krant samen. Deze krant wordt tijdens de boekenweek gratis op de scholen verspreid.

In de middaguren worden er allerlei aktiviteiten georganiseerd, soms in de vorm van wedstrijden b.v. declamatie, voorlezen, quiz, soms in de vorm van toneelstukjes, liedjes enz door en voor kinderen. Ook wordt er meestal een speciaal themalied geschreven.

De middag- aktiviteiten duren ongeveer anderhalf uur. Over het algemeen is er behoorlijk veel belangstelling voor. Daar veel kinderen geen vervoer hebben, is de keuze van de zaal waar de aktiviteiten gehouden kunnen worden van groot belang.

FINANCIERING:

Voor de financiering is men afhankelijk van giften en subsidies. De federatie Antilliaanse Jeugdzorg geeft de laatste jaren een subsidie, de lokale serviceclubs geven een bijdrage. De Philipsburg Jubilee Library stelt ruimte en personeel beschikbaar evenals een financiele bijdrage. Het gouvernement stelt bussen ter beschikking om de kinderen naar de tentoonstelling te vervoeren en vaak ook nog voor een van de middag- aktiviteiten, verder zijn er wat inkomsten door de verkoop van t-shirts.

Tot nu toe gebruikte thema's
1976 Anansi the spider
1977 Once upon a time
1978 Sea, sun and sand
1979 And everywhere children
1980 Nature I love you
1981 Nobody is perfect
1982 My island in the Caribbean
1983 Picture your world through a book
1984 The year 2001 and I

Het thema voor het jubileumjaar 1985 is: Books are my friends. Al voor de grote vakantie werd voor de derde- klassers een wedstrijd ontworpen om een embleem te maken met dit thema als onderwerp. Het beste ontwerp kwam van Seth Beresford, leerling van de Sint Peter Hillsideschool. Zijn ontwerp zal tijdens de Kinderboekenweek overal te zien zijn, op t-shirts, uitnodigingen, posters en de banner.

De grote tentoonstelling wordt dit jaar opgebouwd rond de thema's van voorgaande jaren.

vervolg p. 8

vervolg
Xe kinder-
boekenweek

Elke lagere school heeft een thema gekozen en maakt de bijbehorende versieringen en decoraties hiervoor. Hier wordt al maanden met vol enthousiasme aan gewerkt. De tentoonstelling zal gedurende schooluren door de diverse scholen worden bezocht en is ook toegankelijk voor het publiek gedurende de openingstijden van de bibliotheek. Het boek "The Little Island", geschreven door Frane Lessac is als speciaal kinderboek van het jaar gekozen.

Leden van de Children's Bookweek Foundatioon zijn Hans Goossen, Joseph Hampson, Cees van Dolderen, Josiane Fleming, Emmy Kemble, Neirida Illis, Ans Koolen en Ellis Uhrleb.

Het programma Kinderboekenweek 1985 ziet er als volgt uit:

Op 27 oktober om 15.30 uur: Opening in de Sundial School, met vervolgens opening van de expositie in de Bibliotheek.

Op 28 oktober om 15.30 uur: Gedichtenvoordracht-wedstrijd voor klassen 3

Op 29 oktober om 15.30 uur: Verhaalvertelwedstrijd in het culturele centrum en een toneelstuk onder regie van Ian Valz, Roberto Arindell voor de 4e klassen, om 15.30 uur: In de Sister Magda School een poppenkast en goochelvoorstelling door leraren van de MAC.

Op 30 oktober om 15.30 uur: In het Cultureel Centrum poppenkast en goochelvoorstelling voor de 1e en 2e klassen.

Op 31 oktober om 15.30 uur: een wedstrijd in spelling voor de 5e klassen in het Culturele Centrum, om 14.00 uur: Start van de Vossejacht voor de 6e klassen bij de parkeerplaats van Kim Sha, Simpson Bay.

Op 1 november om 15.30 uur: Sluiting van de Kinderboekenweek in de Sundial School.

Bovendien zal in de bibliotheek gedurende openingsuren doorlopend een video-film te zien zijn van de musical "The Book Magician", welke geschreven en geproduceerd is door Hans Goossen.

Tenslotte zal een speciale gast van Jamaica, Katie Mungoo, workshops geven op de scholen voor de 3e klassen. 's Middags is zij voor belangstellenden in de bibliotheek aanwezig.

Sponsors van dit evenement zijn: Cede Antiyas, Federatie Antilliaanse Jeugdzorg, Philipsburg Jubilee Library, BWIA, Organisatie- commissie van de Literaire Workshop, Afd. Onderwijs van het Eilandgebied St. Maarten, serviceclubs en vele anderen.

Aan de organisatie van dit boekenfestijn werken heel veel vrijwilligers mee, die hun vrije tijd hieraan geven.

25/10-'85

BEURS- EN NIEUWSBERICHT

Lezing Ir. T. Algra in UNA:

ZONNE-ENERGIE: EEN AANTREKKELIJK ALTERNATIEF?

WILLEMSTAD -- Gisteravond hield Ir. T Algra, in het kader van de Dr. De La Try Ellis-lezingencylus in de aula van de Universiteit van de Nederlandse Antillen een lezing over "Zonne-Energie. Een aantrekkelijk alternatief?" Hieronder een samenvatting van deze interessante lezing.

Zonlicht kan direkt worden omgezet in elektrische energie door middel van foto-voltaische zonnecellen. Hoewel tot nu toe vrijwel uitsluitend toegepast waar konventionele energiebronnen niet aanwezig waren (ruimtevaart, radio-bakens, telecommunicatie-apparatuur e.d.) beloven zonnecellen in de toekomst een serieuze konkurrent te worden van fossiele brandstoffen t.b.v. de opwekking van elektriciteit. Recente ontwikkelingen zoals amorf silicium, dunne film en multi-layer technologie maken het waarschijnlijk dat de kostprijs van zonnepanelen in het begin van de 90-er jaren zal dalen tot omstreeks 1 dollar per Wp (peak Watt). Dit wordt mogelijk door de minimale hoeveelheden grondstoffen die bij de (geautomatiseerde) produktie nodig zijn, een verdere toename van het rendement en de verwachten schaalvergroting van de produktie.

In dat geval zal toepassing op de Antillen, mede gezien de grote hoeveelheid zonnestraling, aantrekkelijk worden, waarbij in eerste instantie gedacht moet worden aan de volgende twee mogelijkheden.

1. Door de elektriciteitsmaatschappij beheerde zonnepaneelinstallaties voor grote vermogens (100 kW) die aan het elektriciteitsnet zijn gekoppeld en elektriciteit produceren tegen een kostprijs van ca 8ct. per kWh, hetgeen goedkoper is dan opwekking mbv. dieselolie à ca. 10 ct. per kWh.

2. Bedrijven en kantoren die overdag een groot deel van hun elektriciteit laten opwekken door zonnepanelen. Dit laatste is zeker financieel lukratief wanneer tarievenbeleid (van Kodela) inzake alternatieve energie zou worden aangepast. Voorstel: breng alternatief opgewekte elektrische energie niet in rekening wanneer de gebruiker er voor zorgt dat de verhouding tussen zijn piekbelasting en zijn gemiddelde belasting onder een bepaalde nader vast te stellen waarde blijft. Een en ander zou geconcretiseerd kunnen worden dmv. bij de aansluiting van de gebruiker aan te brengen "limiters", waardoor het afgenomen vermogen wordt afgetopt.

Daarnaast is het aan te bevelen om de komende jaren te benutten dmv . het opzetten van twee pilotprojekten, kleinschalige zonnepaneel-installaties, om zo de know-how op dit gebied verder te vergroten. Enerzijds garandeert dit voor de toekomst een technisch en financieel verantwoorde toepassing en anderzijds zal dit er toe bijdragen dat het Antilliaanse bedrijfsleven in deze technologie een rol van betekenis kan spelen in de regio.

AMIGOE 24/10-'85

ORANJESTAD — De natuurkalender 1986 van Stinapa-Aruba is uitgekomen en het eerste exemplaar werd (zie foto) uitgereikt door Stinapa- voorzitter ing Paul Denters (links) aan gedeputeerde Grace Bareno, in het bijzijn van Stinapa- bestuurslid Julio Maduro. De Stinapa- kalender 1986 is ditmaal gewijd aan het toekomstige natuurpark Arikok/Jamanota, waarvan f[illegible] op de kalender te zien zijn.

Lans gebroken voor UNA

ENIGE GEDACHTEN OVER HOGER ONDERWIJS

WILLEMSTAD - Op verzoek van Innerwheel, de vrouwelijke zijde van de Rotary Club, hield Drs. J.H.M. Opdam (economie) op 8 oktober jl. een lezing. Hij bracht daarbij enige van zijn denkwijzen naar voren, ten gunste van de Universiteit van de Nederlandse Antillen. Zij dienen tot het verwezenlijken van het imago van een behoorlijke opleiding, die de UNA geeft. De kwaliteit wordt door studenten-in-spé wel eens in twijfel getrokken. Redenen voor studenten om in het buitenland te gaan studeren liggen in --de kwaliteit van onze universiteit en de beperkte omvang van ons land.

Met de eerste reden rekende de heer Opdam meteen afdoende af. De faculteit rechten bevat momenteel zo'n 220 studenten -- --en er zijn 145 afgestudeerden, van wie de meesten in de Nederlandse Antillen werkzaam zijn. De faculteit Economie en Sociale wetenschappen is momenteel de grootste, met meer dan 300 studenten. Ervaring heeft bewezen dat na het kandidaats de studenten gemakkelijk hun weg vinden in de universiteiten in de USA. Ook bestaat er een overeenkomst met de Groningse Universiteit, waar deze studenten hun Drs.-titel kunnen behalen.

De technische faculteit is van dusdanig recente datum, dat het nog niet mogelijk is, de kwaliteit te meten aan mogelijkheden voor verder onderwijs in de buitenlandse programma's.

Wat betreft de afgebroken studies: Ook bij de Harvard Universiteit in de VS worden studies afgebroken. Het is net zo eenvoudig, om prominente afgestudeerden aan te wijzen. die met gemak een hoogleraarspost zouden kunnen verwerven.

Daarom wijst de heer Opdam het argument, dat het niveau te laag is, van de hand.

Andere redenen

Curaçao is te klein van schaal, om te voldoen aan de wensen van jongeren, die zich aan ouderlijke begeleiding en sociale controle willen onttrekken. Ook de "culturele schok" zou hier niet worden gerealiseerd.

Hier is echter wel in voorzien: Studenten Fiscaal recht moeten een dik jaar naar de Leidse Universiteit, om daarna aan de UNA af te studeren.

Bovendien worden jaarlijks zeker vier "bezoekende professoren" aangetrokken, voor series colleges van zes weken. Zij zorgen voor culturele injekties uit het buitenland. Ook worden studenten van de Sociaal Economische en de Technische faculteit feitelijk uitgenodigd, om hun verdere studie elders te voleindigen.

Schaal

Het probleem van de schaal is erger dan geschetst wordt. Een universiteit dient te werken op een zekere minimum schaal.

Deze schaal is geënt op twee verschillende zienswijzen: Die van de arbeidsmarkt en die van de liberale achtergronden.

De zienswijze via de arbeidsmarkt zou inhouden dat de universiteit kan sluiten, zodra aan de vraag vanuit de arbeidsmarkt is voldaan. Echter: de arbeidsmarkt in onze gemeenschap is er niet een die zich rustig ontwikkelt; zoals we ervaren hebben kan deze zich dramatisch wijzigen --van de ene dag op de andere-- (Tot enkele weken terug wisten we nog niets met zekerheid over de olieraffinaderij-- nog is het niet duidelijk, wat er binnen drie tot vijf jaar zal gebeuren; Henderson is ineens gesloten....) Om deze redenen is het onmogelijk om het systeem van onderwijs aan te passen aan de arbeidsmarkt --deze verandert onverwacht, en sneller dan het onderwijssysteem zelf.

En hoewel in de grotere landen de "wet van de grote hoeveelheden" wel opgaat, heeft de ervaring uitgemaakt, dat onze statische kennis kán falen. Vandaar dat Drs. Opdam vraagtekens zet bij de aanbevelingen voor beurzen --resulterend uit een studie van 1984, door het Departement van Onderwijs.

Ook heeft de heer Opdam moeite met het feit, dat de zienswijze via de arbeidsmarkt slechts komt vanuit de noodzaak tot aanvullen ervan. Mogelijkheden kunnen zoals gebleken is plotseling verdwijnen. Daarom hebben kleinere landen mensen nodig, die hierop voorbereid zijn: flexibel, creatief en met ondernemingsgeest. Hij haalt het voorbeeld van Saba aan. Hier was vroeger géén werkeloosheid. Door intelligent gebruik van de natuurlijke bronnen --werken op het land en in de visserij-- kon men in zijn onderhoud voorzien. Nu (1985) bezitten de meeste jongeren een MAVO of HAVO diploma.. en zijn werkeloos.

Hen werd niet geleerd nuttig werk te doen.

Daar wij niet beschikken over een robuuste, stabiele en goed gevestigde arbeidsmarkt dient het onderwijssysteem "padvinders"– "ondernemers" af te leveren, liever dan navolgers en employes.

Wat de liberale visie betreft: deze moet in het totaal van de Nederlandse Antillen volgens de heer Opdam meer benadrukt worden. Naar zijn visie is deze liberale benadering uiteindelijk veel voordeliger en meer levens vatbaar, zowel voor individu als gemeenschap.

Mogelijke toekomst

De Nederlandse Antillen hebben een voorsprong op andere landen! Wij hebben een sterke zakelijke traditie, en veel knowhow op terreinen van marketing, accountancy, financiële dienstverlening en offshore aktiviteiten. Onze Universiteit moét daarom in staat zijn, uitstekende colleges te geven voor Wetskennis, Financiën en Bankwezen, alsook voor Bedrijfsadministratie.

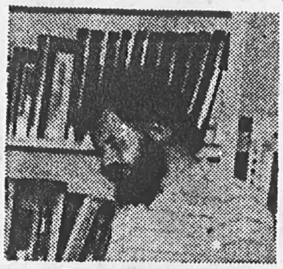
In de tweede plaats moet de UNA zich niet uitsluitend richten op Antilliaanse studenten. "Om het probleem van het minimum aantal studenten aan te pakken zou ik aantrekking van studenten uit de VS, Zuid-Amerika en Europa toejuichen. Waarom zouden wij geen Univesitair onderwijs kunnen exporteren? Om precies dezelfde redenen als onze studenten, kunnen ook de buitenlandse studerenden de voorkeur geven aan een goede universiteit op een zonnig eiland in de Caribische Zee. En ik vertrouw erop dat wij nu reeds een goed niveau van onderwijs bieden", aldus Drs. Hans Opdam.

Tot slot merkte de heer Opdam op dat de overheid in overweging dient te nemen, dat Antillianen voor de wereld voorbereid moeten worden, meer dan voor de Nederlandse Antillen alleen. Antillianisering moet gelijk zijn aan het aandragen van mogelijkheden om de weg te vinden in de wereld van vandaag.

Hij wil de Universiteit van de Nederlandse Antillen zien vervolgen op de weg, waarop zij nu gaat: als centrum voor discussie, voor gespecialiseerde cursussen duurzaam, onderwijs en culturele aktiviteiten

Het nulde hoofdstuk van de Antilliaanse literatuur

K.A. Erkelens Europeanus: Curaçaos politiek dichter

door Wim Rutgers

Een van de weinigen die hun poëtische bijdragen aan de Curaçaose Courant ondertekenden met hun volle naam was K.A. Erkelens. Hij droeg in totaal negen gedichten bij van verschillende lengte, waarbij de belangstelling voor politieke onderwerpen opvalt naast enkele satirische bi dragen. Bovendien gaf hij een uitvoerige schets van de toestand op Curaçao aan het begin van 1829. Reden om aan hem apart aandacht te besteden.

Noch Hartog, noch Krafft noemt K.A. Erkelens, maar via een bijdrage van De Gaay Fortman in de West-Indische Gids weten we toch iets over de dichter, die van beroep 'opzichter' was en al ongeveer 1805 op het eiland moet hebben gewoond. Waarom hij dan in 1818 met K.A. Erkelens "Europeanus" ondertekent is niet duidelijk, maar velen hielden in die tijd de blik Europa-waarts gericht.

De dichter was wel iemand met kennis en gaven. Hij kende zijn klassieken, had een grote belangstelling voor het wereldgebeuren en de eigen regio en het eiland. Hij schreef verdienstelijk qua taal en vorm. Hij hanteerde vormen als ode en satire en ging geen moeilijke en in die tijd zelden voorkomende vorm als het sonnet uit de weg.

Op 31 oktober 1818 schreef hij 'Jaargetyde der verlossing van Europa', waarin hij het lustrum van Napoleons nederlaag bij Leipzig herdacht. In 162 gepaard rijmende verzen die vlot lopen zonder al te veel grote woorden, uitroeptekens, tussenwerpsels etc. geeft hij een overzicht van de Corsikaan die heel Europa verovert, zodat iedereen wanhoopt, maar "Hy die alles ziet en weet/zag in ontferming op ons leed". In Rusland wordt Napoleon teruggedreven door de dappere Kozakken van de 'groote keizer aller Russen'. Daarna wordt hij bij Leipzig verslagen, terwijl Wellington vanuit het zuiden Frankrijk binnenrukt. Nu zit hij op Sint-Helena; God heeft ons verlost!

**"God zag op ons ook uit den hoogen
En brengt ons weer aan 't moederland..."**

Uit dit citaat volgt wel dat Erkelens zich Curaçaos ingezetene voelt, ondanks zijn ondertekening met Europeanus.

Op 13 mei 1820 schrijft hij de satire "De oude en de jonge beer". Een satire is een literatuurvorm waarbij aanvankelijk de zwakheden van één persoon, later een ongewenste maatschappelijke toestand op geestige wijze aan de kaak wordt gesteld; ze gaat rechtstreeks terug op de klassieke oudheid. De eerste ad hominem gerichte vorm wordt ook wel paskwil genoemd. En dan komen we op bekend terrein, dat ons iets meer over de vermoedelijke dichter laat weten.

In 1806 wordt de maker van een paskwil — een anonieme spotternij of spotschrift op een persoon in woord en beeld — C.J. Erkelens zelfs van Curaçao verbannen! Bij Krafft komt ene C.J. Erkelens voor, en die naam wordt ook gebruikt in de West-Indische Gids, 1941, p. 255, waar B. de G(aay) F(ortman) in een bladvulling over het bewuste paskwil schrijft, voorstellende "en geschilderde liggende ezel, onderdrukt door de zwaarte van zijn last, bestaande in manden en zakken, en van agter bezoedeld met bloed, houdende het hoofd omgekeerd en de mond half open als spreekende", waar boven geschreven "Het wapen van de voormalige Spartaansche Republiek" en eronder "a furore monarcharum libera nos Domine".

C.J. Erkelens, opzichter van Coerman, deelt mee de maker van het prentje te zijn... Hij gaat zelfs de gevangenis in, maar drie weken later schrijft de Raad van Politie over een "Kornelis Anthony Erkelens", die zich onledig heeft gehouden in de gevangenis, met het beschilderen van de muur met bijschriften die uit dezelfde geest voortkomen, als waarmee hij bezield moet geweest zijn bij het vervaardigen van de hierboven aangehaalde tekening. De raad gaat het zien, waarbij Erkelens verklaart dit alleen uit tijdverdrijf gedaan te hebben. De raad verwijst de zaak naar de Gouverneur en besluit Erkelens deze eilanden te ontzeggen... Tot zover de hoofdzaken die De Gaay Fortman vertelt. C.J. Erkelens en K.A. Erkelens zijn dus dezelfde persoon! In het archief moet de oplossing voor het verschil van de voorletters te achterhalen zijn. Misschien heeft gouverneur Chanquion, aan wiens journaal C.J. ontleend is, zich vergist. Als deze K.A. Erkelens dezelfde is als onze dichter is het vonnis waarschijnlijk niet uitgevoerd. Dat is ook heel goed mogelijk omdat op reeds 22 december de Engelsen met hun veroveringsplannen het eiland bedreigen en het 1 januari 1807 ook inderdaad veroveren. Voorlopig houd ik het erop dat K.A. Erkelens onze dichter is, en van beroep dus 'opzichter' bij Mr. H. Coerman, die van 1767 - 1779 fiscaal is geweest.

Al eerder waren er op Curaçao paskwillen verspreid, die tegen gouverneur Lauffer gericht waren, het klassieke genre was kennelijk populair. Zo schrijft K.A. Erkelens nu een satire, onder een motto van de beroemde Franse dichter en criticus Boileau (1636-1711) aan wiens 'satires VIII' hij ontleent. "De achtste satire verwijt aan de mens zijn boogmoed en beweert aan te tonen, dat hij niet hoger staat dan het dier; de ezel, die de gekkigheden van de mensen gadeslaat, beslist: 'Ma foi, non plus que nous, l'homme n'est q'une bête'.

In aanvankelijk zeer regelmatige alexandrijnen, maar daarna een vrijere versvorm, vertelt Erkelens dat een beer op jacht gevangen is genomen en moet leren dansen, wat hij goed doet, De dieren zijn vol bewondering als hij terugkomt. Maar als daarna een jonge beer gevangen wordt en moderne dansen leert, die hij toont bij terugkomst, raakt de oude beer uit de gratie. Enkele jaren later beproeft Erkelens het satirische genre nog eens met een korter gedicht, 'De straathond en de hofhond': een straathond benijdt aan de ene kant de zorgeloosheid van een bulhond die een buitengoed moet bewaken en dagelijks goed gevoed wordt, maar aan de andere kant aan de ketting moet liggen, iets wat de straathond nooit zou willen, hij heeft zijn vrijheid veel te lief.

Naast de volledige naam komen we ook de initialen K.A.E. tegen, waarvan ik hier maar aanneem dat daarmee ook Erkelens aangeduid wordt. Onderwerp, genre en stijl verraden overeenkomst. Hartog schreef in Luis Brion, de Admiraal-Financier (1968) dat K.A.E. Klaas A. van Eekhout is, de zendeling- onderwijzer van Aruba (1822-1831), maar waar haalt hij dat 'van' vandaan in K.A.E.; en bovendien noemt hij deze elders Klaas van Eekhout of Klaas E. van Eekhout. Ook G.G. van Paddenburgh noemt de heer K. van Eekhout... Ik houd het dus meer op Erkelens.

Nu iets over zijn politieke gedichten. De Griekse-Turkse oorlog werd de afschuwelijkste godsdienst- en rassenoorlog van de eeuw genoemd. Phoel dichtte in 1826 over een nederlaag van Grieken na bloedige strijd; Erkelens dichtte al twee jaar eerder, op 31 januari 1824, zin sonnet "Klinkdicht op de overwinningen door de Grieken op de Turken behaald."De oorlog moet dus ook hier indruk hebben gemaakt, de sympathie ging uit naar Griekse vrijheidsstrijders.

Niet veel dichters hebben zich in de *Curaçaosche Courant* aan deze traditionele, maar moeilijke sonnetvorm gewaagd; ze was in deze periode van de literatuurgeschiedenis ook niet zo in trek. Maar Erkelens hanteert de vorm wel een keer, evenals anonieme Spaanstalige dichter in 1863.

Twee kwatrijnen en twee terzinen (in alexandrijnvorm in dit geval zelfs) moeten hierbij voldoen aan een bepaald rijmschema (waaraan de dichter op een kleine vrijheid van een extra rijmklank in het sextet zich inderdaad houdt), en een wending tussen octaaf en sextet (die hier niet zo duidelijk is, omdat er twee wendingen zijn, in elke terzine een). Erkelens maakt er toch een verdienstelijk gedicht van.

Nog een keer verheft Erkelens zijn stem in een lang gedicht "Beschouwing van de voormaligen en tegenwoordigen toestand van Curacao", op 7 januari 1829. Als gedicht is dit nog het minste, maar het geeft een beeld van Curaçao aan het begin van de 19de eeuw.

vervolg pag. 11

BO MES KOMO HUES

FAYO DI CORTE SUPREMO (8)

Den e caso anterior huez a huzga ku relación sexual entre un muher y un otro homber ku acceptacion di su casá, no por ser considera como adulterio.

Pa esaki mester por papia di un quiebro di fieldat matrimonial, y aki esey no ta e caso.

Ademas den e caso aki e muher a wordu obligá di traha como prostituta. Pues e homber no tin razón.

Volgens W.E. Renkema's dissertatie over het Curaçaose plantagebedrijf was de oogst van 1827/1828 uitzonderlijk goed, terwijl het jaar erop slechts hier en daar voldoende zaaizaad geoogst kon worden, door insektenschade. Vandaar de klaagzang waarschijnlijk, en de toename van diefstal door pure honger! Andere bijzonderheden die meegedeeld worden zijn bijv. de overwinningen van Bolivar die Zuid-Amerika bevrijdden (1823), de vrijhavenpolitiek die vanaf 1 januari 1827 gevoerd werd, de nieuwe grondbelasting van 1828 die zeer zwaar op te brengen zou blijken, de oprichting van de Curaçaosche Bank op 6 februari 1828 en het (wilde) plan van de Nederlandse koning Willem I in 1826/1827 om een kanaal door Nicaragua te graven om de zeeverbinding van de Stille Oceaan met de Atlantische het eiland tot een centrum in de scheepvaartroute te maken. Het gedicht ontleent zijn waarde aan deze historische bijzonderheden.

Erkelens schrijft nog meer over de politieke situatie in Zuid-Amerika, maar daaraan wijd ik een andere afzonderlijke beschouwing. ●

Klinkdicht

Op de overwinningen door de Grieken op de Turken behaald.

Oud Griekenland door deugd en dapperheid vermaard,
Lag sedert eeuwen lang in onmagt als begraven;
In't turksche juk geklemd als overwonnen' slaven,
Scheen 't nageslacht geheel van de oude deugd ontaard.

Maar hun verlossing bleef tot dezen tyd gespaard;
Het volk hervat den moed, ontvonkt door ed'le braven,
Grypt naar de wapens om zyn wettig regt te staven,
Het strydt en zynen stryd gaat met geluk gepaard.

Europa staat verbaasd, ziet met verwond'rende oogen,
Dit zoo verdrukte volk zich tot een stand verhogen,
Die van zyn heldenmoed de sterkste blyken geeft;

De Grieken zien met vreugd de zon der vryheid dagen,
De wreede Turk verzwakt door zoo veel nederlagen,
Beschouwt zyn val naby, die hy te duchten heeft.

K.A.Erkelens
31 januari 1824

Van den voormaligen en tegenwoordigen toestand van Curaçao.

"Blyft dit gewest als in 't vergeetboek staan,
"Een doodsche plaats die dreigt te niet te gaan."
Maar vriend! daar is een betren tyd te hopen,
De haven is voor elk thans vry en open,
Ligt komen eens die oude dagen weer,
Gy zegt: "Dit is een wensch, en ook niet meer;
"Ik zie myn schuld door nieuwe schuld vergrooten,"
Myn vriend: dit is op hooger last besloten,
De Koning is doorzichtig, wys en goed,
't Geen ons het best van hem verwachten doet.
Blyf maar gerust; al 't geen dien Vorst zal wyzen,
Dat kunnen wy als goed en billyk pryzen.
Gy weet, geen land kan zonder regt bestaan,
En valt U thans die schatting zwaar, welaan,
Het staat U vry den Vorst dit voor te dragen
Geen onderdaan verbiedt hy ooit te klagen
Die goede Vorst verdient toch onzen dank
Voor 't plaatsen hier van eenen wisselbank.
Die bank kan nog den handel weer opwekken,
En 't algemeen tot nut en voordeel strekken,
En lukt dit niet, gaat alles niet naar wensch,
De beste Vorst is maar een mensch,-
Gelukkig dat 't algemeen nog wat met werken
Verdient daar men de stad zoo gaat versterken,
't is waar, als eens dien arbeid is gedaan,
Dan zien wy hen op straat weer ledig staan,
Niet zelden hoort men dan van diefstal spreken,
Byzonder als de toevoer komt te ontbreken,
't gebeurd ook wel dat iemand dan op 't land
Door Negers wordt omringt en aangerand,
Die, daar zy hem van nood en honger klagen,
Met dreigen of geweld zyn beurs afvragen,
Of dwingen hem daartoe met een mes of pook;
Doch dit geschiedt in andere landen ook. —
Gelukkig dat nu nog een jaar te voren,
Zooveel mais dat nuttig voedzaam koren
Gezameld is, dat de gemenen man
Voor weinig geld die nu nog krygen kan. —

Hierom myn vriend! Laat nog den moed niet zinken,
Ligt zien we eens hier het goud van Peru blinken,
Wanneer dat Groot Kanaal eens raakt voltooid,
Ligt worden wy dan ryker nog dan ooit.

Wanneer men wil een vergelyking maken,
Van vorige en van nog bestaande zaken,
Hoe alles in dit ondermaansche dal'
Zyn opkomst heeft en dan weer neigt ten val;
Hoe alles hier verandert voor onze oogen,
Dan staan wy van verwondering opgetogen;
En vraagt of zoekt gy naar bewys, ô dan
Geeft Curasau hier 't treffends voorbeeld van.

Men vond op dit weleer gezegend Eiland,
Een vruchtbren grond met schoon en heerlyk weiland'
En hofjes daar elk kon zyn lust voldoen,
Aan smaaklyk ooft geplant in 't eelste groen;
Vruchtboomen die in menigte daar stonden.
En rank gewasch geplant in goede gronden.
Men kweekte zelfs voorheen ook d'indigo,
Dien kostbren plant - Maar is dit nu nog zoo?
Is alles nog in dezen stand gebleven?
Wie kan hier op een gunstig antwoord geven?
Een planter roept met schreijende oogen, Neen!
't is nu niet meer zoo als het was voorheen,
En zucht...maar ach! wat baten al die zuchten,
Zyn hofje staat verdroogt en zonder vruchten;
Zyn vee verdwaalt op velden zonder gras;
Het graan verdort, men vreest een misgewas.
Men weet hoe hier de Oranje boomen bloeiden,
Hoe weilig 't hout in digte bosschen groeiden,
De bergen zelfs, hoe hoog ook, waren toen
Niet kaal als nu, maar overdekt met groen.
De luchtstreek wordt van tyd tot tyd al drooger,
En niettemin, de lasten klimmen hooger;
De pest regeert in zyne schapen kraal,
Te voren wist men nooit van deze kwaal.
Helaas! niets is bestendig hier op aarde,
De beste zaak verliest haar glans en waarde.
ô Gy myn vriend die daar zoo zit en treurt,
Denk slechts dat niets hier by geval gebeurt.
Gy ziet welligt een betren tyd eens komen,
"Neen," zegt hy, "Neen, die hoop is ons benomen,
"Want nademaal de Vaste Kust thans vry,
"Geworden is van Spanjes heerschappy,
"En handel dryft met alle Europeanen,
"Zoowel als met de Noordamerikanen.

***

Myn wensch is, en hier mêe zal ik besluiten,
Dat nooit geen kwaad van binnen of van buiten,
Ons meer genaakt, maar dat de tegenspoed,
Verwissele in geluk en overvloed.

K.A.E.
7 januari 1829